

Haasteelliset ohjaustilanteet

Kuinka kehittää vuorovaikutusta opiskelijan kanssa?

SAVONIA

Euroopan unionin
osarahoittama

Mitä erilaisia haasteellisia ohjaustilanteita on?

- Epävarmuutta aiheuttavia tilanteita
- Aikarajan tuomia haasteita, vuorovaikutus ei etene
- Oman ammattiosaamisen ylittäviä tilanteita
- Jännitteisyyttä herättäviä ohjauskohtaamisia

Euroopan unionin
osarahoittama

Oma perustehtävä

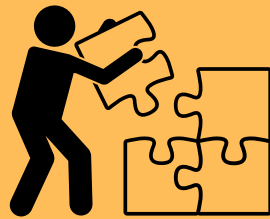
Rajojen pitäminen

Puheeksi ottaminen

Vuorovaikutuksen
uudelleen
rakentaminen

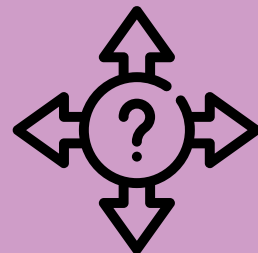
Haasteelliseen
vuorovaikutukseen
välineitä

Raamit ja
rajallisuus sekä
vuorovaikutus

Epävarmuus ja
eteenpäin
ohjaaminen

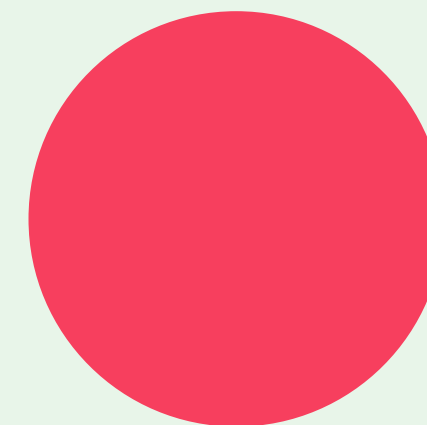
Tunteisiin reagointi

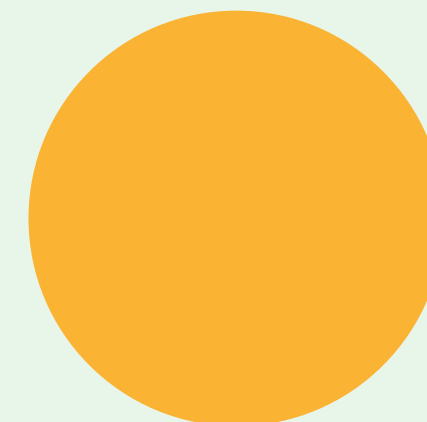
Oma perustehtävä

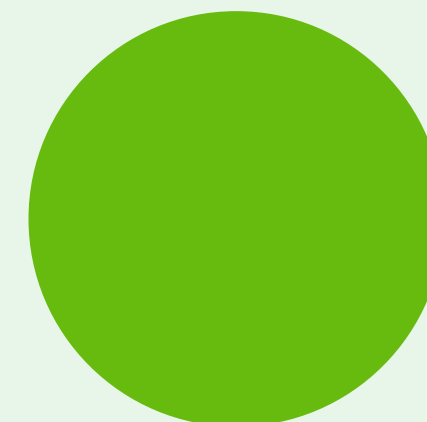
- Haasteellisten tilanteiden hahmottamiseen auttaa oman perustehtävän selkeytys.
- Omaan perustehtävään liittyy paljon haasteellisia tilanteita.
- Palaa ajoittain omaan perustehtävään ja pohdi toimintasuunnitelma liikennevalojen avulla.

Asiat, ilmiöt ja prosessit, jotka eivät kuulu vastuulleni (minne eteenpäin?)

Asiat, ilmiöt ja prosessit, jotka eivät **ehkä** kuulu vastuulleni (pystynkö, osaanko?)

Kuuluu työhöni (vuorovaikutuksen haasteita)

Euroopan unionin
osarahoittama

Rajojen pitäminen

- Mieti omia rajojasi ja peilaa niitä perustehtävääsi.
- Kuvaa päivän ja tehtävän raamit ja tämän hetken tilanne.
- Keskity päivän aiheeseen, palauta keskustelu takaisin teemaan.
- Luo ryhmälle säännöt
- Luo struktuuri opetukseen ja opintojaksolle. Selkeät arviointikriteerit sekä tehtävänannot.
- Ota erityisjärjestelyt huomioon jo kurssin alussa
- Neuvottele ja jousta mahdollisuuksien mukaan. Auta vastausten löytämisessä.

Euroopan unionin
osarahoittama

Puheeksi ottaminen

- Nojaa havaintoihin ja olemassa olevaan tietoon.
- Esitä avoimia kysymyksiä.
- Mieti etukäteen keskustelun tavoite ja ole tietoinen siitä.
- Kysy varovaisesti - anna tilaa toisen kertomukselle.
- Pyri siihen ettet puhu tulkinnoista vaan havainnoista.
- Käytä minäpuhetta.

Euroopan unionin
osarahoittama

Raamit ja
rajallisuus sekä
vuorovaikutus

- Sanoita tilanteen rajat ja tavoitteet.
- Anna etukäteen materiaali, mihin täytyy tutustua.
- Pyydä miettimään etukäteen vastauksia kysymyksiin.
- Kokeile ottaa ihmisiä keskusteluun pienissä ryhmissä.
- Kysy konkreettisia kysymyksiä.

Euroopan unionin
osarahoittama

Tunteisiin reagointi

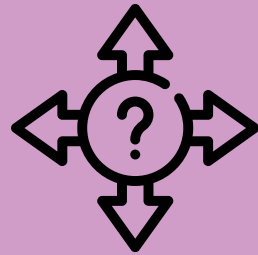
- Kollegan tuki. Pohdi omia edellytyksiä tilanteeseen.
- Konsultoi.
- Tapaa opiskelija kollegan kanssa.
- Suosi yleisiä neuvonantoja.
- Kerro tilanteen realiteetit.
- Nosta esiin havaitut haasteet sensitiivisesti.
- Opettaja ja ohjaaja voi toimia peilinä ja antaa realistista palautetta.

Euroopan unionin
osarahoittama

Epävarmuus ja
eteenpäin
ohjaaminen

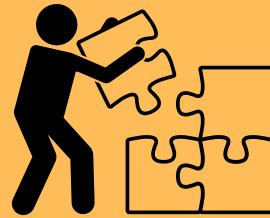
- Epävarmuus: sanoita, ettet ole asiasta täysin varma.
- Kerro avoimesti, jos et hahmota tilannetta.
- Oman roolin raamit selkeinä. Voit rajata myös käytettävissä olevaa aikaa.
- Pyydä tukea epävarmaan tilanteeseen.
- Ohjaa eteenpäin mikäli antamasi neuvonta ei riitä. Pohtikaa yhdessä taho.

Euroopan unionin
osarahoittama

Vuorovaikutuksen uudelleen rakentaminen

- Sanoita ääneen ristiriitatilanne.
- Pyydä toista kertomaan mitä ajattelee.
- Kerro omat lähtökohdat selkeästi ja yksinkertaisesti.
- Ota käyttöön puheeksi ottamisen keinoja.
- Pyydä anteeksi väärinymmärryksiä.
- Sanoita ääneen tulkintavirheet.
- Luo yhteinen tavoite.

Euroopan unionin
osarahoittama

Lähteet

Arnkil & Eriksson: Huolen vyöhykkeistö. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.

Eerola, S. 2008-2010. Yliopistopedagogiset koulutukset, Tampereen yliopisto ja Helsingin yliopisto.

Kivistö, S., Kallio, E. & Turunen, G. 2008. Työ, henkinen hyvinvointi ja mielenterveys. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2008:3. Helsinki: Yliopistopaino.

Helsingin yliopisto. Haastavat ohjaustilanteet.

Lehtinen, A. & Mikkonen, J. 2019. Haastavat ohjaustilanteet: tunteet vuorovaikutuksessa. Helsingin yliopisto.

Mikkonen, J., Eriksson, I. & Jyry, P. 2003. Mitä on opintojen ohjaus yliopistossa. Teoksessa Mikkonen, J. & Eriksson, I. (toim.) Opiskelun ohjaus yliopistossa. Tuella ja taidolla hanke. Helsinki: Edita.

Poutanen, K. & Tuominen, T. 2018. Haastavien ohjaustilanteiden työpaja korkeakoulujen opetus- ja ohjaushenkilökunnalle.

Ruth, K. 2010. Opintopsykologi opiskelukyvyn jäljillä. Teoksessa Jäntti, J. & Kanto-Ronkanen, A. (toim.) Esteetön opintopolku korkeakoulutuksessa. Kuopio: Savonia ammattikorkeakoulun julkaisusarja.

